

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Daniela Spratka, Ph.D. a JUDr. Zory Šmolkové, ve věci žalobce **J. P.**, zastoupeného Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem v Praze 4, Na Zlatnici 301/2, proti žalovanému **Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje** se sídlem v Ostravě, 28. října 117, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného č. j. MSK 44609/2015 ze dne 21. 5. 2015, ve věci jiného správního deliktu,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se svou žalobou doručenou Krajskému soudu v Ostravě dne 20. 7. 2015 domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 5. 2015, č. j. MSK 44609/2015 (dále jen „napadené rozhodnutí“) a jemu předcházejícího rozhodnutí Magistrátu města Ostravy, odboru dopravně správních činností (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 17. 2. 2015, č. j. SMO/062019/15/DSC/Lip. Napadeným rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně, kterým byl uznán vinným ze spáchání správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen zákon o silničním provozu) a byla mu uložena pokuta ve výši 1.500,- Kč. Správního deliktu se měl žalobce dopustit tím, že jako provozovatel vozidla evidovaný v centrálním

registru vozidel vozidla Toyota RZ X nezajistil, aby při užití tohoto vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovené dle tohoto zákona, neboť dne 7. 3. 2014 v době nejméně od 11:45 do 12:00 hodin stálo toto vozidlo v protisměru.

Podle žalobce žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav. Před zahájením řízení správní orgán I. stupně vyzval žalobce k zaplacení pokuty s tím, že má právo sdělit totožnost řidiče přestupku. Žalobce na základě této výzvy sdělil správnímu orgánu I. stupně totožnost řidiče, který vozidlo řídil v předmětný čas a kterým byl pan H. Pan H. však v mezidobí zemřel. Správní orgán I. stupně proto kontaktoval jeho manželku, která se vyjádřila tak, že pan H. nevlastnil řidičské oprávnění a automobil neuměl řídit. Na základě toho správní orgán I. stupně zahájil řízení o správním deliktu. Podle žalobce tak neprovedl dostatečné kroky ke zjištění osoby řidiče. Manželka pana H. není nestrannou osobou, o tom, zda její manžel měl či neměl řidičské oprávnění, nemusela být informována, a zda uměl řídit vozidlo je její subjektivní dojem.

Žalobce dále namítl, že správní orgán I. stupně jej měl před zahájením správního řízení seznámit se zjištěnými skutečnostmi, což neučinil, a tato procesní vada mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci, žalovaný k ní však nepřihlédl.

Dále žalobce namítl, že nebyly splněny podmínky pro zahájení správního řízení o správním deliktu. Podle ustanovení 125f) odst. 4 písm. a) zákona o silničním provozu může správní orgán zahájit řízení proti provozovateli vozidla jen v případě, že je šetření přestupku odloženo podle § 66 odst. 3 písm. g) zákona č. 200/ 1990 Sb., o přestupcích (dále jen „zákon o přestupcích“), což se sice stalo, nicméně tento postup nebyl správný; řízení o přestupku totiž mělo skončit podle ustanovení § 66 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích, neboť osoba důvodně podezřelá ze spáchání přestupku zemřela, a nikoliv podle § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích, podle kterého správní orgán věc odloží, jestliže nezjistí do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě.

Žalobce dále uvedl, že bylo porušeno jeho práva na spravedlivý proces, neboť žalovaný nenařídil ve věci ústní jednání.

Nakonec žalobce namítl nepřezkoumatelnost rozhodnutí, neboť skutkový stav zjištěný žalovaným nemá oporu v důkazech ani v podkladech pro rozhodnutí, neboť žalovaný vycházel pouze z fotografie a nezohlednil přitom, že ulice je jednosměrná. Jeho závěr, že vozidlo stálo protisměru tak nemá oporu ve správním spise.

Žalovaný s žalobou nesouhlasil a navrhl její zamítnutí.

Podle sdělení vdovy po panu M. H., zemřelém dne 20. 7. 2014, její manžel nevlastnil žádné řidičské oprávnění a automobil ani řídit neuměl; o totéž sdělení k údajnému řízení vozidla jejím zemřelým manželem již byla požádána několikrát různými správními orgány, nejde o jediný případ. Z jejího sdělení vyplývá, že tvrzení žalobce o osobě řidiče je nepravdivé. S ohledem na to, že nejde o ojedinělý případ, vše nasvědčuje tomu, že se jedná o cílenou procesní obstrukci a účelové a nemorální zneužití osobních údajů zemřelé osoby. Cílem žalobce bylo

zjevně dosáhnout odložení přestupku z důvodu smrti osoby podezřelé (§ 66 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích), což by znamenalo překážku v zahájení řízení o správním deliktu (§ 125f odst. 4 písm. a) zákona o silničním provozu). Žalovaný trvá na tom, že samotné sdělení provozovatele osoby řidiče vozidla není bez dalšího dostatečným podkladem pro zahájení řízení o přestupku proti sdělenému řidiči, neboť provozovatel má vždy zájem na tom, aby nebyl postižen pro správní delikt, jeho tvrzení o totožnosti řidiče musí být proto hodnoceno s ohledem na tu skutečnost. Žalovaný dále poukázal na to, že zástupce žalobce v rámci celé České republiky po dobu již několika let v oblasti správního řízení postupuje stejně, buď sděluje fiktivní adresy pro doručování či elektronické adresy domnělých řidičů, na které doručit nelze, na kterých zmocněnci písemnosti nepřebírají, nebo jejich doručení nepotvrzují, nebo sděluje informací o údajných řidičích vozidel, kteří shodou okolností posléze zemřeli.

Žalovaný nesouhlasil ani s tím, že by bylo porušeno právo žalobce na spravedlivý proces. Aplikace článku 6. Úmluvy přes stávající judikaturu nejvyššího správního soudu, Ústavního soudu a Evropského soudu pro lidská práva, široce vykládající pojem trestního obvinění tak, že pod tento pojem mohou spadat i mnohé právní delikty, na řízení o správních deliktech není automatická. Článek 6. Úmluvy zakládá právo na veřejné projednání trestního obvinění soudem, nikoliv však správním orgánem, který ze své povahy nemůže být nezávislý, neboť správní orgány jsou součástí moci výkonné. Proto je v právním řádu zakotvena úprava správního soudnictví založeného na principu plné jurisdikce, přičemž každé rozhodnutí správního orgánu o trestním obvinění je napadnutelné žalobou ve správním soudnictví, kdy jsou žalobci zaručena všechna práva vyplývající z článku 6 Úmluvy. Žalovaný poukázal rovněž na to, že ústní jednání sice nebylo nařízeno, ale žalobci před vydáním rozhodnutí bylo umožněno vyjádřit se ke shromážděným podkladům pro jeho vydání, žalobce však tohoto svého práva bezdůvodně nevyužil.

Žalovaný nesouhlasil ani s námitkou nedostatečně zjištěného skutkového stavu, neboť z předložené fotografie a ve spojení s úředním záznamem, v němž je stání vozidla popsáno tak, že vozidlo stojí v protisměru, přičemž z ničeho nevyplývá, že by daná ulice měla být jednosměrná, v průběhu správního řízení to žalobce nikdy nezpochybil, ani tak nečiní v žalobě.

Krajský soud poté, co zjistil, že žaloba byla podána včas ve lhůtě 2 měsíců po doručení písemného vyhotovení rozhodnutí žalovaného žalobci, tedy v souladu s ustanovením § 72 odst. 1 zákona č. 152/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen s. ř. s.), přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Ve věci bylo nařízeno jednání na den 14. 6. 2017, ke kterému se žalobce ani jeho zástupce nedostavili, ačkoliv byli řádně a včas předvoláni. Soud proto jednal v souladu s ustanovením § 101 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“) ve spojení s ustanovením § 64 s. ř. s. v nepřítomnosti žalobce a vycházel přitom z obsahu spisu.

Ze správního spisu krajský soud zjistil, že vozidlo RZ X Toyota Corolla stálo v době od 11:45 do 12:00 hodin dne 7. 3. 2014 na ulici Jiřího Brabce 27/2884 v Ostravě vlevo v protisměru. U vozidla ani ve vozidle se nikdo nezdržoval, a proto

bylo oznámení o přestupku z č. j. SMO/246498/14/MI/Gal vloženo za stěrač předního skla na straně řidiče. Dne 15. 7. 2014 správní orgán I. stupně vyzval žalobce jako provozovatele vozidla k zaplacení částky 500,- Kč podle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, neboť je zapsán v centrálním registru vozidel jako provozovatel předmětného vozidla a blíže neustanovený řidič tímto vozidlem porušil pravidla provozu na pozemních komunikacích tím, že stál s tímto vozidlem v uvedené době a na uvedeném místě v protisměru a dopustil se tak přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu porušením ustanovení § 25 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu; současně jej vyzval ke sdělení údajů o totožnosti řidiče, který skutečně toto řídil v době spáchání přestupku. Žalobce na tuto výzvu reagoval prostřednictvím svého zástupce dne 1. 8. 2014 tak, že uvedl, že v době uvedené ve výzvě měl vozidlo k užívání a řídil jej pan M. H., nar. X, bytem L. 21, S. Správní orgán I. stupně zjistil, že pan M. H. dne 20. 7. 2014 zemřel, a proto se obrátil na paní V. H., manželku pana M. H., která uvedla, že jí není známo, že by M. H. znal pana J. P., není známo, že by měl předmětné vozidlo v užívání a řízení, anebo že by se nacházel v Ostravě. Manžel nikdy nevlastnil žádné řidičské oprávnění a automobil neuměl řídit, jeho řidičem byl pan J.Š., se kterým společně pracoval. Až do své smrti nebyl manžel vážně nemocen a jeho zdravotní stav nemůže objektivně posoudit. Dále upozornila na to, že byla vyzvána k podání zprávy Magistrátem města Ostravy k údajnému zapůjčení a řízení vozidla manželem v Ostravě ve dnech 3. 4. 2014 a 22. 4. 2014 a dne 15. 9. 2014 jí byla doručena obdobná výzva z Městského úřadu v Kolíně, provozovatel vozidla byl přitom vždy zastuzen společností FLEET Control, s. r. o.

Správní orgán I. stupně dne 15. 12. 2014 ve věci přestupku věc odložil, neboť do 60 dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. Téhož dne vydal příkaz, kterým shledal žalobce vinným ze správního deliktu podle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, kterého se dopustil shora popsáním jednáním, s tím, že žalobce je provozovatelem motorového vozidla, a uložil mu pokutu ve výši 1.500,- Kč a současně ho zavázal k náhradě nákladů řízení ve výši 1.000,- Kč. Proti tomuto příkazu podal žalobce dne 17. 12. 2014 odpor bez odůvodnění a následně správní orgán I. stupně rozhodl dne 17. 2. 2015 tak, že se žalobce dopustil správního deliktu podle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu shora popsáním jednáním a uložil mu pokutu ve výši 1.500,- Kč podle ustanovení § 125f odst. 3 zákona o silničním provozu a současně jej zavázal k náhradě nákladů řízení.

Dne 23. 2. 2015 podal proti tomuto rozhodnutí žalobce odvolání bez odůvodnění, které doplnil až podáním ze dne 9. 3. 2015, ve kterém namítl, že v řízení nebylo nařízeno ústní jednání a že správnímu orgánu nevzniklo právo zahájit proti němu řízení o správním deliktu, neboť měl věc řešit jako přestupek s konkrétní osobou přestupce, která mu byla známa. Dále namítl sloučení projednávání více správních deliktů žalobce. O tomto odvolání žalovaný rozhodl napadeným rozhodnutím.

K jednotlivým žalobním bodům krajský soud uvádí následující:

Podle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, *obecní úřad obce s rozšířenou působností správní delikt podle odstavce 1 projedná pouze, pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a: a) nezahájil řízení o přestupku a*

věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.

Z uvedeného ustanovení vyplývá subsidiarita odpovědnosti provozovatele vozidla za správní delikt vůči odpovědnosti řidiče za přestupek. K rozsahu, v jakém jsou správní orgány povinny podle § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu zjišťovat pachatele přestupku, se opakovaně vyjadřoval Nejvyšší správní soud např. v rozsudku č. j. 8 As 110/2015 - 46 ze dne 22. 10. 2015, podle jehož právní věty „*po správních orgánech nelze vyžadovat činění rozsáhlých kroků ke zjištění pachatele přestupku, nemají-li pro takové zjištění potřebné indicie a případné označení řidiče provozovatele vozidla k výzvě podle § 125h odst. 6 téhož zákona zjevně nevede k nalezení a usvědčení pachatele přestupku*“ (viz též rozsudek č. j. 7 As 129/2016-35 ze dne 29. 9. 2016).

V posuzovaném případě správní orgán I. stupně učinil dostupné kroky k zjištění, zda osoba, kterou žalobce označil jako řidiče vozidla, skutečně řidičem vozidla být mohla, přičemž situace byla zkomplikovaná tím, že tato osoba v mezidobí zemřela. Podle názoru krajského soudu dotazem vůči vdově po této zemřelé osobě správní orgán I. stupně postupoval přesně v intencích ustanovení § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu. Činění dalších kroků nebylo zapotřebí, neboť proto nebyly žádné indicie, když vdova po zemřelém – údajném řidiči - výslovně popřela, že by měl řidičské oprávnění, že by vozidlo uměl řídit, a současně uvedla, že jako údajný řidič měl být odpovědný za přestupky v dalších řízeních; nadto tento údajný řidič bydlel v Pardubickém kraji, tedy značně vzdálen od Ostravy, a nevyšla najevo žádná vazba mezi ním a žalobcem. Krajský soud se ztotožnil s posouzením správního orgánu I. stupně, že podklady shromážděné ve spise neodůvodňují závěr, že pan M. H. byl osobou důvodně podezřelou ze spáchání předmětného přestupku a správní orgán I. stupně proto správně věc odložil podle § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích, podle kterého *správní orgán věc odloží, jestliže nezjistí do šedesáti dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě*. Námitka nedostatečně zjištěného skutkového stavu a námitka chybného procesního postupu odložení věci podle § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích tedy nejsou důvodné.

Za nedůvodnou soud rovněž považuje námitku, že žalobce měl být seznámen s podklady, které správní orgán I. stupně k osobě M. H. shromáždil. Žalobce nebyl účastníkem žádného řízení, ze kterého by mu vyplývalo právo být seznámen s těmito podklady před rozhodnutím o odložení věci, a správní orgán I. stupně nepochybil, když jej s podklady pro odložení věci podle § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích před odložením věci neseznámil.

Nedůvodná je rovněž námitka, že správní orgán nebyl oprávněn zahájit řízení o správním deliktu, neboť nebyly splněny podmínky pro jeho zahájení. Jak již bylo uvedeno výše, v řízení nastala situace předvídaná ustanovením § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích. Indicie k údajnému řidiči nepostačovaly pro důvodné podezření, že je pachatelem přestupku, a správní orgán I. stupně tak nemohl věc odložit podle ustanovení § 66 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích, podle kterého *správní orgán věc odloží, pokud osoba důvodně podezřelá ze spáchání přestupku zemřela*. Za této situace byly naplněny předpoklady vyplývající z ustanovení § 125f

odst. 4 zákona o silničním provozu pro zahájení řízení o správním deliktu. Krajský soud k tomu pro úplnost dodává, že provozovatel vozidla může zabránit zahájení tohoto řízení sdělením údajů o totožnosti řidiče v době spáchání přestupku. Tuto možnost však nelze redukovat na pouhou formalitu, případně na způsob, jak řízení bez jakékoliv sankce neúměrně protahovat uváděním nepravdivých či neaktuálních údajů. Správní orgány na základě sdělení žalobce učinily nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, přičemž jejich skutková zjištění prakticky vyloučila tvrzení, že řidičem vozidla byl právě pan M. H., kterého tehdejší zástupce žalobce FLEET Control, s. r. o. označil jako údajného řidiče vozidla i v dalších správních řízeních, což s vysokou mírou pravděpodobnosti svědčí o tom, že zástupce žalobce nemluvil pravdu. S ohledem na to, že za této situace bylo nutno kontaktovat vdovu po panu H. s dotazy týkající se jeho jednání před jeho smrtí, je zvolená procesní obrana zástupce žalobce nejen zjevně účelová, ale i nemorální a neetická.

Nedůvodná je rovněž námitka žalobce, že řízení před správními orgány bylo zatíženo procesní vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci, neboť nebylo nařízeno ústní jednání. Jak vyplývá z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu i Ústavního soudu, není-li to nezbytné ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků, nejsou v řízení o správních deliktech správní orgány povinny nařizovat ústní jednání podle § 49 odst. 1 správního řádu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015-46, dále např. rozsudek z 11. 11. 2004, č. j. 3 As 32/2004-53). Rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 3. 4. 2012, č. j. 7 As 57/2010-82 zdůraznil, že ve správním řízení trestní povahy je třeba dbát dodržování zásady ústnosti, přímosti a bezprostřednosti a provádění důkazů při jednání by proto mělo být pravidlem, od kterého se ale lze odchýlit v odůvodněných případech. V posuzovaném případě správní delikt spočíval v zaparkování vozidla v protisměru, skutkově se tedy jednalo o zcela jednoduchý případ. Správní orgán I. stupně rozhodoval na základě oznámení o podezření ze spáchání přestupku, výpisu z registru provozovatele vozidel a fotodokumentace, z níž je patrné, že předmětné vozidlo skutečně stojí v protisměru. Správní orgán I. stupně vyrozuměl žalobce o zjištění protiprávního jednání nejprve ve výzvě podle § 125h zákona o silničním provozu, na kterou žalobce reagoval sdělením osoby údajného řidiče. Po zastavení přestupkového řízení správní orgán I. stupně vydal příkaz o uložení pokuty, proti němuž podal žalobce neodůvodněný odpor, následně jej vyzval k tomu, aby se dostavil k seznámení se s podklady a k těmto se vyjádřil, na kterou žalobce nijak nereagoval. Reagoval až na rozhodnutí o uložení pokuty za spáchání správního deliktu, a to opět neodůvodněným odvoláním, které v obecných rysech odůvodnil až na výzvu správního orgánu, přičemž proti skutkovému stavu opět nenamítal nic. Správní orgán I. stupně proto nepochybil, pokud v souladu se zásadou procesní ekonomie v řízení nenařídil jednání a rozhodl na základě podkladů obsažených ve správním spise, neboť žalobce byl ohledně zjištěného skutkového stavu zcela pasivní a práva, které měl k dispozici, bezdůvodně nevyužil; dokonce se bezdůvodně a bez jakékoliv omluvy nedostavil ani k ústnímu jednání v soudním řízení, jehož nařízení požadoval. Žalobce námitku koncipoval zcela obecně a zásah do svých práv nenařazením jednání nijak nekonkretizoval. Krajský soud proto uzavřel, že nenařazením ústního jednání nedošlo k zásahu do práv žalobce, a námitku shledal nedůvodnou.

Krajský soud se neztotožnil ani s námitkou nedostatečně zjištěného skutkového stavu, zda komunikace, na které vozidlo zaparkováno bylo, byla jednosměrná či nikoliv. Předně nutno podtrhnout, že skutkový stav byl až do podání žaloby prakticky nesporný. Jak již bylo uvedeno výše, žalobce zjištěný skutkový stav v žádném svém podání v rámci správního řízení nenamítal. Pokud tak činil až v žalobě, a to navíc pouze jako nepodložené tvrzení, nelze takové tvrzení hodnotit jinak než jako účelové. Správní soudy nemohou suplovat řízení před správním orgánem za situace, kdy žalobce ve správním řízení o této skutečnosti nevyvolal pochybnosti (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2013, č. j. 1 As 83/2013-60, ze dne 23. 4. 2015, č. j. 2 As 215/2014-43 a ze dne 14. 5. 2015, č. j. 7 As 83/2015-56). V posuzované věci správní orgány opatřily takovou sadu důkazů, která s ohledem na skutkovou jednoduchost věci sama o sobě s dostatečnou přesvědčivostí vede k závěru, že žalobce se vytýkaného jednání dopustil. O tom, že předmětná komunikace nebyla jednosměrná, svědčí jak oznámení o přestupku, tak samotná fotografie. Za této situace krajský soud uzavřel, že námitka žalobce je pouze účelová, další dokazování neprováděl, jeho důkazní návrhy zamítl a námitku shledal nedůvodnou.

Žaloba tak není důvodná a soud ji proto v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl (výrok I.).

V řízení byl plně procesně úspěšný žalovaný, kterému v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. vzniklo právo na náhradu nákladů řízení; plně procesně neúspěšnému žalobci právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo. Vzhledem k tomu, že podle obsahu spisu žalovanému žádné náklady řízení nevznikly, soud rozhodl tak, že žádnému z účastníků náhradu nákladů řízení nepřiznal (výrok II.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je **možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

V Ostravě dne 14. června 2017

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu